

U D H Ë Z I M
Nr. 4, datë 27.1.2003

PËR TAKSËN VENDORE MBI BIZNESIN E VOGËL

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe në zbatim të nenit 3, pika 4 dhe neneve 5, 6, 7, 8 të ligjit nr. 8978, datë 12.12.2002 “Për taksën vendore mbi biznesin e vogël”, Ministri i Financave dhe Ministri i Pushtetit Vendor dhe Decentralizimit

U D H Ë Z O J N Ë:

1. Të përgjithshme

Taksa vendore mbi biznesin e vogel administrohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve. Të gjitha referimet në ligjin Nr. 8978, date 12.12.2002 “Per Taksen Vendore mbi Biznesin e Vogel” për “organin tatimor” nënkuptojnë degën e tatimeve të rrethit përkatës.

Për qëllimet e këtij ligji, një njoftim i lëshuar nga dega e tatimeve në rreth apo nga Komisioni i Apelit të Tatimeve, konsiderohet i marrë :

në datën kur njoftimi është dërguar dorazi në ambientet e biznesit ose të banimit të tatimpaguesit; ose

7 ditë nga data në të cilën njoftimi është postuar.

2. Niveli i taksës vendore mbi biznesin e vogël

2.1. Niveli tregues i taksës

Nivelet treguese të taksës vendore mbi biznesin e vogel, të dhëna në tabelën 1 të ligjit janë nivele orientuese. Shuma faktike e tatimit për t'u paguar për çdo kategori biznesi përcaktohet nga organi legjislativ (këshilli) i bashkisë ose komunës në të cilën ndodhet biznesi. Këshilli i Bashkisë ose komunës mund të ndryshojë nivelin orientues të taksës të përcaktuar në tabelën 1, duke e rritur ose ulur atë deri në 30%. Kështu për shembull, nëse niveli orientues i taksës është 100.000 lekë, niveli faktik mund të vendoset ndërmjet 70.000 dhe 130.000 lekë. Por nëse vendoset të ndryshohen nivelet orientuese të taksës, ndryshimi përfshin të gjithë nivelet në tabelën 1, me të njëjtën përqindje. Në qoftë se për shembull, këshilli i bashkisë ose i komunës vendos të rrisë nivelin tregues të taksës vendore mbi biznesin e vogël me 20 përqind, ky ndryshim është i njëjtë, papërgjashtim, për të gjithë kategoritë e bizneseve që ushtrojnë veprimtari në juridiksionin territorial të bashkisë apo të komunës përkatëse.

2.2. Publikimi i nivelit të taksës

Organi legjislativ (këshilli) i bashkisë ose komunës duhet të informojë tatimpaguesit e rrethit në të cilin zbatohen nivelet e takses për vitin kalendarik, jo më vonë se data 15 dhjetor e vitit pararendës, duke i botuar ato në gazetën e mediat lokale, duke vendosur afishe në ndërtesa e vende publike dhe duke i dërguar me shkrim Degës së Tatimeve të rrethit përkatës, nivelet e taksave që do të zbatohen. Nëse bashkia apo komuna nuk e bën një gjë të tillë, Dega e Tatimeve në rreth do të zbatojë nivelet orientuese të taksës së përcaktuar në tabelën 1 të ligjit. Pasi të jenë botuar, nivelet e taksës të vitit nuk mund të ndryshohen gjatë vitit.

Për vitin 2003, nivelet orientuese të taksës të përcaktuara në tabelën 1 të ligjit, nuk mund të ndryshohen.

2.3. Fillimi dhe mbyllja e biznesit

Nëse biznesi fillon apo pushon veprimtarinë gjatë vitit, detyrimi tatimor llogaritet duke shumëzuar taksën me kuotë fikse për vitin e plotë kalendarik, me numrin e muajve të plotë apo të pjesshëm gjatë të cilëve veprimtaria është kryer ose do të kryhet (përfshi muajin e regjistrimit në rastet kur biznesi fillon për herë të parë) dhe duke e pjesëtuar atë me 12.

Kështu për shembull :

- nëse biznesi e fillon veprimtarinë më 15 prill, detyrimi i tij tatimor do të jetë i barabartë me 9/12 e shumës për t'u paguar për vitin.

- nëse biznesi pushon veprimtarinë më 15 prill, detyrimi i tij tatimor do të jetë i barabartë me 4/12 e shumës për t'u paguar për vitin.

Llogaritja si më sipër për zbritjen e detyrimit tatimor të tatimpaguesit, bëhet vetëm pasi tatimpaguesi i regjistruar të ketë dorëzuar certifikatën e tij të regjistrimit në degën e tatimeve të rrethit ku është regjistruar.

2.4. Ndërprerja e veprimtarisë së biznesit

a. Nëse biznesi ndërpritet përkohësisht gjatë vitit, detyrimi tatimor për atë vit llogaritet duke shumëzuar shumën fikse të tatimit për të gjithë vitin kalendarik, me numrin e muajve të pjesshëm apo të plotë gjatë të cilëve është kryer biznes dhe duke i pjesëtuar më pas me 12. Për shembull:

- Nëse biznesi ndërpritet më 15 prill dhe rifillon më 25 maj, detyrimi tatimor do të jetë 12/12 të vlefshës së detyrimit për vitin. Pra, tatimpaguesi në këtë rast nuk do të përfitojë zbritje, pasi ai nuk ka ndërprerë veprimtarinë për më shumë se një muaj të plotë kalendarik.

- Nëse biznesi ndërpritet më 15 prill dhe rifillon më 25 qershor, detyrimi tatimor do të jetë 11/12 të vlefshës së detyrimit për vitin. Pra tatimpaguesi në këtë rast do të përfitojë zbritje të tatimit për një muaj, pasi ai ka ndërprerë veprimtarinë vetëm për një muaj të plotë kalendarik.

b. Tatimpaguesi i regjistruar nuk përfiton zbritje neqoftese ai nuk ka dorëzuar certifikatën e regjistrimit në degën përkatëse të tatimeve përpara ditës së parë të muajit të plotë të ndërprerjes së veprimtarisë. Dega përkatëse e tatimeve pajis tatimpaguesin me një procesverbal, që tregon datën e dorëzimit të certifikatës së regjistrimit dhe datën e kthimit të saj kur të rifillojë biznesi.

c. Periudha maksimale e lejueshme për ndërprerjen e veprimtarisë ekonomike është dy muaj për çdo vit kalendarik.

d. Zbritja për ndërprerjen e përkohshme të veprimtarisë, bëhet nga vlera gjithsej e tatimit për t'u paguar në vitin kalendarik vijues të regjistrimit, me kërkesë të tatimpaguesit dhe pas dorëzimit të provave për ndërprerjen e veprimtarisë duke paraqitur procesverbalin e lëshuar nga dega përkatëse e tatimeve.

3. Përcaktimi i vendndodhjes së biznesit

3.1. Vendndodhja e biznesit

Tatimpaguesit i kërkohet të paguajë taksën vendore mbi biznesin e vogël për çdo vendndodhje biznesi në përputhje me nivelin tatimor të përcaktuar për llojin e biznesit dhe kategorinë e zonës gjeografike ku ai është regjistruar. Bizneset e ndryshme nën administrimin e tatimpaguesve të ndryshëm që ushtrojnë veprimtari në një vendndodhje (në një godinë) do të tatohen gjithnjë si vendndodhje biznesi më vete.

Një “vendndodhje biznesi” është një zonë e dallueshme dhe e ndarë si në të njëjtën godinë ashtu edhe në godina të ndryshme. Për shembull :

a. Kur veprimtari të ndryshme ekonomike kryhen nga një tatimpagues në të njëjtën dhomë konsiderohen si një vendndodhje e një biznesi.

b. E njëjta veprimtari ekonomike e kryer nga një tatimpagues në dy dhoma, që kanë komunikim nga brenda, konsiderohen një biznes, pra konsiderohen si një “vendndodhje biznesi”.

c. Dy veprimtari të ndryshme ekonomike të kryera nga një tatimpagues në dy dhoma, që kanë komunikim nga brenda, konsiderohen dy biznese, pra konsiderohen si dy “vendndodhje biznesi”.

d. Disa veprimtari ekonomike të ndryshme ose e njëjta veprimtari ekonomike e kryer në dy dhoma fqinje, që nuk komunikojnë me njëra tjetrën nga brenda, konsiderohen dy biznese, pra konsiderohen si dy “vendndodhje biznesi”.

3.2. Ndryshimi i vendndodhjes së biznesit

Tatimpaguesi është i detyruar të paguajë taksën vendore mbi biznesin e vogël për çdo vendndodhje biznesi sipas nivelit tatimor në fuqi në kohën e regjistrimit. Deri në momentin e reregjistrimit në vitin e ardhshëm pas ndryshimit të vendndodhjes, nuk do të ketë rritje apo zbritje të detyrimit tatimor.

3.3. Kategorizimi i veprimtarive për efekt të taksës vendore mbi biznesin e vogël

Në grupin “shitje me pakicë” përfshihen të gjitha pikat fikse (dyqanet, njësitë, barakat etj.), të tregtimit të mallrave të ndryshme me pakicë. Po këtu përfshihen dyqanet e veshjeve, dyqanet e modës, të luksit (boutique), parfumeritë, dyqanet që tregtojnë bizhuteri argjendi, floriri e materiale të tjera të çmuara. Gjithashtu në grupin “shitje me pakicë” hyjnë edhe njësitë e ushqimit social si: restorante, fast-food, bar-bufë, disko, kafe-internet, pub e të tjera të ngjashme me to.

Në grupin “shitje me shumicë” përfshihen të gjitha pikat fikse (magazina, dyqane etj.) të cilat realizojnë shitje me shumicë të artikujve që tregtojnë. Do të konsiderohen shitje me shumicë, shitjet që bëhen për tatimpagues të tjerë me qëllim rishitjen e mallrave. Nëse një njësi realizon njëkohësisht shitje të mallrave me shumicë, të cilat blihen nga tatimpagues të tjerë me qëllim rishitjeje, si dhe shitje me pakicë për konsumatorët, kjo njësi do të klasifikohet në grupin “shitje me shumicë”.

Në grupin “prodhim” përfshihen tatimpaguesit që ushtrojnë veprimtari prodhimi, përpunimi

dhe tregtimi, si: përpunim duralumini, metalesh, druri, tapicerie, prodhim tulla, tjegulla, blloqe betoni, furra gëlqereje etj, të ngjashme me to. Po këtu përfshihen prodhimet me karakter ushqimor si: prodhime buke, ëmbëlsirash, mishi, peshku, bulmeti, etj, të ngjashme me to.

Në grupin “shërbime” përfshihen veprimtari të tilla si: riparimi i artikujve elektroshtëpiakë, radio televizorë, frigoriferë, lavatriçe, magnetofon, pajisje fonie e të tjera të ngjashme me to. Po kështu klasifikohen në këtë grup veprimtaritë e shërbimit të fotokopjimit, sallon bukurie, autoservisë, kurse për makina (autoshkolla) për traktorë, për kompjuter e për parukeri, agjenci doganore, agjenci këmbimi valute, agjenci turizmi, motele, pikat e shërbimit të makinave (autoservis), parkimi i makinave, lavanteritë, pastrimi kimik, shërbime të rojeve civile, sallat e lojërave të ndryshme (gjimnastikë, aerobie, cirqe, kënde lojrash për fëmijë, pingpong, etj.) e të tjera shërbime të ngjashme me shërbimet e lartpërmendura.

Në grupin “profesione të lira” përfshihen tatimpaguesit që ushtrojnë veprimtarinë e avokatit, noterit, mjekut, mjekut-laborant, stomatologut, farmacistit, ekonomistit kontabël të miratuar, ekspertit kontabël të autorizuar, mësuesit, veterinerit, agronomit, botuesit, inxhinierit, arkitektit, projektuesit e të tjera profesione të lira, të cilat ushtrohen në njësi fikse apo në ambiente të ndryshme. Në këtë grup përfshihen edhe galeritë e artit të piktorëve, skulptorëve dhe artistëve të tjerë, që prodhojnë dhe tregtojnë objekte artistike. Po kështu në këtë grup përfshihen institucionet jopublike të edukimit (shkollat, kopshtet apo çerdhet) shërbimet në klinikat e specialiteteve të ndryshme mjekësore, shërbimet në laboratorë diagnostikimi etj., në rastet kur nuk e kalojnë kufirin e regjistrimit në TVSH.

4. Kërkesat për regjistrim

Tatimpaguesi duhet të regjistrojë çdo vendndodhje të biznesit në degën përkatëse të tatimeve në të cilin ndodhet. Nëse tatimpaguesi ka biznese në teritore jashtë juridiksionit të degës përkatëse të tatimeve, ai duhet t’i regjistrojë të gjithë vendndodhjet e biznesit të tij në degën e tatimeve në të cilin gjendet vendi kryesor i biznesit. Vendi kryesor i biznesit caktohet nga tatimpaguesi.

Kërkesa për regjistrim ose reregjistrim duhet të bëhet duke përdorur formularin Kërkesë për Regjistrim të lëshuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.

4.1. Në rastin e regjistrimit për herë të parë.

Kur një tatimpagues regjistrohet për herë të parë ai duhet të paraqesë sa më poshtë:

a. Një kërkesë për t’u regjistruar ku të jepet emri dhe adresa e tatimpaguesit, adresa e vendndodhjes (eve) së biznesit dhe tipin e biznesit (eve) që do të kryhen në atë (ato) vendndodhje të biznesit.

b. Dokumentin e identifikimit (certifikaten personale me fotografi të lëshuar nga zyra e gjendjes civile.

c. Vendimin e gjykatës.

d. Mandatpagesën për këstin e parë të detyrimit tatimor.

e. Vërtetim nga pushteti vendor për pagesën e taksave dhe tarifave vendore.

f. Vërtetim nga dega e Institutit të Sigurimeve Shoqërore.

g. Çdo dokument ose kërkesë tjetër e specifikuar nga Drejtoria i Përgjithshëm i Tatimeve dhe që i bëhet e ditur tatimpaguesit në momentin e depozitimit të kërkesës për regjistrim.

Nëse tatimpaguesi nuk ka qenë i pajisur më parë me një NIPT, Dega e Tatimeve do ta pajisë me NIPT-in në momentin e regjistrimit.

4.2. Në rastin e reregjistrimit të përvitshëm .

Kur një tatimpagues bën reregjistrimin e përvitshëm, ai duhet të paraqesë sa më poshtë:

a. Një kërkesë për t’u regjistruar, që të përmbajë emrin dhe adresën e tatimpaguesit, adresën e vendndodhjes (eve) të biznesit dhe tipin e biznesit (eve) që kryhen në vendndodhjen (et) e biznesit.

b. Certifikatën e vitit të mëparshëm.

c. Mandatpagesën e këstit të parë të detyrimit tatimor të vitit vijues.

d. Vërtetim nga dega e Institutit të Sigurimeve Shoqërore.

e. Vërtetim nga pushteti vendor për pagesën e taksave dhe tarifave vendore.

f. Çdo dokument apo kërkesë tjetër e specifikuar nga Drejtoria i Përgjithshëm i Tatimeve dhe që i bëhet e ditur tatimpaguesit në momentin e depozitimit të kërkesës për regjistrim

4.3. Pajisja me Certifikatë regjistrimi.

Dega përkatëse e tatimeve do të pajisë me Certifikatë regjistrimi çdo tatimpagues që përmbush të gjitha kërkesat e mësipërme. Një tatimpagues që është regjistruar me detyrim nuk do të pajiset me Certifikatë, deri sa ai të ketë përmbushur të gjithë kërkesat.

Certifikata e regjistrimit përmban emrin e tatimpaguesit, numrin e identifikimit të tatimpaguesit që i është caktuar atij, numurin e vendimit të gjykatës, adresën e vendndodhjes së biznesit me të cilin lidhet dhe periudhën kohore për të cilën është e vlefshme kjo Certifikatë. Certifikata e regjistrimit është e detyrueshme të vendoset në një hapësirë të dukshme të vendndodhjes së biznesit, me qëllim identifikimin e regjistrimit të kësaj vendndodhje. Certifikata e regjistrimit është subjekt inspektimi nga organet vendore ose kombëtare.

Degët përkatëse të tatimeve, u japin organeve tatimore të bashkive dhe komunave listën e certifikatave të lëshuara për vendndodhjet e bizneseve brenda juridiksionit të tyre. Inspektorët e bashkive dhe komunave mund t'a përdorin informacionin për qëllime verifikimi dhe janë të detyruar të informojnë degën përkatëse të tatimeve lidhur me çdo subjekt për të cilin janë në dijeni se nuk është i pajisur me certifikatë regjistrimi.

5. Pagesa

Pagesat duhet të bëhen duke përdorur formularin e pagesës së zakonshme, lëshuar nga organi tatimor dhe vlefë e pagesës duhet të jetë e barabartë me shumën e treguar në formularin e pagesës. Formulari duhet të tregojë NIPT-in e tatimpaguesit që bën pagesën, identitetin e tij, adresën e vendndodhjes së biznesit, si dhe çdo të dhënë tjetër të kërkuar në këtë formular.

Tatimi mund të paguhet në një dege banke ose zyrë postare, e cila vepron në rolin e agjentit të organit tatimor. Pagesa e detyrimeve bëhet në datën e duhur ose përpara saj, në një dege banke ose zyrë postare, që ndodhen në territorin përkatës ku është i regjistruar tatimpaguesi.

Çdo rimbursim që i duhet bërë tatimpaguesit, kërkohet nga ana e tij nëpërmjet formularit të kërkesës për rimbursim, dhe paguhet pas marrjes së kërkesës, pasi të jenë kryer të gjitha verifikimet e nevojshme.

6. Apelimet

Apelimi bëhet me shkrim dhe ai përmban :

- a) emrin, adresën dhe NIPT-in e apeluesit;
- b) vitin tatimor me të cilin lidhet apelimi;
- c) natyrën dhe shumën e tatimit ose gjobës që është subjekt apelimi;
- d) baza ku mbështetet apelimi.

Procedurat e apelimit dhe procedurat e shqyrtimit të apelimit tatimor, bazohen në përcaktimet e bëra në ligjin “Për procedurat tatimore” dhe në udhëzimin e Ministrisë të Financave në zbatim të tij.

MINISTRI I FINANCEVE
KASTRIOT ISLAMI

MINISTRI I PUSHTETIT VENDOR
DHE DECENTRALIZIMIT
BEN BLUSHI